Store nr 79

Adliga ätten Store nr 79 †

Gammal frälsesläkt, introd. 1625. Utdöd ej långt efter 1657.

Under det gemensamma ättenamnet Store sammanföras på riddarhusgenealogien minst tre skilda ätter, nämligen den s. k. Blå- eller Aspenäsätten (Tab. 1–16 hos Anrep), Arvid Björnssons [o: Jönssons] ätt (Tab. 23–27), från vilken utgått ätterna **Stenbock** och **Drake af Intorp**, samt den egentliga Storeätten (Tab. 17–22 och 28–37). Den förstnämnda, Blå- eller Aspenäsätten, vilken utdog i mitten av 1400-talet och i vapnet förde en s. k. lejonörn, har bevisligen intet samband med de två andra, vilka båda förde det s. k. Storevapnet, en Sparre över en stjärna. Men även mellan dessa två ätter har någon samhörighet, varken agnatisk eller kognatisk, kunnat påvisas. Tvärtom, det förhållandet, att Arvid Jönssons ätt i sitt första kända släktled endast förde en Sparre i vapnet och att stjärnan (sexuddig) insattes först senare och i anslutning Arvid Jönssons giftermål i en släkt, som förde en sexuddig stjärna i skölden, medan den egentliga Storeätten, vars första kända medlemmar vanligtvis förde endast en Sparre i skölden, sedermera av okänd anledning under sparren tillade en femuddig stjärna, torde få anses som bevis för att de båda ätterna intet hava att göra med varandra. På den ytterst kritiklöst sammanställda riddarhusgenealogien över den egentliga Storeätten hava på ett iögonfallande sätt släktled dubbelräknats och personer insatts endast på grund av namnlikhet. Härtill torde hava bidragit, att ätten under medeltiden tillhörde det lägre frälset och därför endast lämnat få spår efter sig i urkunderna.

1RHKn. 2At (L), 3Ss. 4GIr. 5Hh, del 3. 6M. 7Hra. 8Fs. 9SH liber caus. Vol. 9 (OA). 10SH liber caus. Vol. 73 (OA), 11At (Sch). 12Medd. av P. G. Vejde.

TAB 1

Sven Store. Utfärdade Haganäs mot Trollåsa i Håksviks socken, Älvsborgs län, vilket han erhållit med sin hustru. Hans sigill visar storevapnet (stjärnan dock otydlig). Kan möjligen vara identisk med väpnaren Sven Tordsson, som 1434-06-21 uppträder som sigillbeseglare1 (sigillet borta). Hans änka gifte om sig, enl. släktböckerna, med en Lasse Tordsson, vars son Tord Larsson hade barnen Kerstin, gift med Birger Bertilsson (Lilliehöök) och Jöns Tordsson (Anrep, Tab. 19).2

Barn:

Tord Svensson. Väpnare. Se Tab. 2.

Björn Svensson. Se Tab. 3.

TAB 2

Tord Svensson (son av Sven Store, Tab. 1), till Tvärred i likanämnda socken, Älvsborgs län. Var väpnare1 1453-01-22, då han uppträdde som faste vid väpnaren Nanne Kärlings morgongåva till sin hustru **Kristina Kristiernsdotter (Leijonhufvud**). Köpte 1462-05-09 en gård Västatorp i Floby socken, Skaraborgs län av Greger Kristiernsson (Leijonhufvud), vilken då kallar honom »sin älskeliga måg». Förde endast en Sparre i vapnet. Gift [?1:o med en syster eller dotter till **Greger Kristiernsson**. Gift 2:o] med **Kristina Håkansdotter**, vilken levde änka i Tvärred 1493 och 1496, dotter av **Håkan Eriksson** i Risa.

Barn:

Sven Tordsson. Kyrkoherde i Yllestads pastorat av Skara stift. Levde 1496.

Ragnhild Tordsdotter. Gift med Knut Arvidsson.

?**Kerstin** Tordsdotter (enl. andra uppgifter dotter av Tord Larsson). Gift med väpnaren **Birger Bertilsson (Lilliehöök af Gälared och Kolbäck**), i hans 1:a gifte.

?**Knut** Tordsson. Var väpnare 1471-02-25, då han höll på skaftet, när väpnaren Peder Nilsson på Öresten gav sin hustru morgongåva.1

TAB 3

Björn Svensson (son av Sven Store, Tab. 1), Torestorp i Svenljunga socken, Älvsborgs län. Levde 1465. Gift med **Kerstin Johansdotter**.

Barn:

Tord Björnsson. Hövidsman. Se Tab. 4.

Kerstin Björnsdotter. Gift.

TAB 4

Tord Björnsson (son av Björn Svensson, Tab. 3), till Torestorp samt Högalid i Ambjörnarps socken, Älvsborgs län. Kallas välboren sven 1473-01-02, då han kärade väpnaren Björn Bengtsson (halvt djur), till Hällekis, om farfaderns egendom Trollåsa1, som »hans föräldrar i många år åtalat». Nämnes i ett flertal brev för 1480- och 1490-talen1. Satt främst i nämnden på Kinds häradsting3 1491-05-14. Död omkr. 1508. Han förde sparren (utan stjärna) i skölden på sned2 (vinkelhake) och får ej förblandas med sin samtida namne Tord Björnsson i Bragnem (1487–1516), som i vapnet förde två sparrar utan stjärna. De besegla varandras brev och voro troligen befryndade. Gift med Kerstin Krabbe, dotter av Bengt Krabbe, till Kärra Hallands län och Gunnild Gunnarsdotter Gylta.

Barn:

Carl Tordsson. Se Tab. 5.

Karin Tordsdotter. Gift med väpnaren **Peder Hård (af Segerstad, nr 17**).

Anna Tordsdotter. Gift med Johan Larsson (bölja) till Eskilstorp.

TAB 5

Carl Tordsson (son av Tord Björnsson, Tab. 4), till Högalid och Torestorp. Bevistade Västerås riksdag 15274. Upptages bland det rusttjänstsskyldiga frälset i Västergötland 1528, 1534 och 15354. Beseglade bland adeln konung Gustaf I:s testamente 1560. Deltog i mönstringen med västgötafrälset 15625. Levde ännu 1571.6 Gift med Märta Ribbing, dotter av häradshövdingen Knut Ribbing och Kerstin Gustafsdotter (en stjärna).

Barn:

Margareta Carlsdotter. Gift med Henrik Jönsson (Gyllensparre).

Peder Carlsson. Slottsloven. Se Tab. 6.

Carin Carlsdotter. Gift med häradshövdingen Nils Pedersson, till Gälared (Lilliehöök af Fårdala).

Nils Carlsson, till Torestorp. Beseglade bland adeln konung Gustaf I:s testamente 15605. Upptages i registret över Sveriges adel 15867. Levde ännu6 1598-01-25. Gift 1585-10-01 med Ingrid Jönsdotter Lilliesparre, död före 1610-09-22, dotter av fältöversten Jöns Olofsson (Lilliesparre af Fylleskog) och Ingeborg Gylta.

? Märta Carlsdotter. Gift med ryttmästaren Ragvald Mattsson Hierta (nr 121), i hans 2:a gifte.

TAB 6

Peder Carlsson (son av Carl Tordsson, Tab. 5), till Högalid, som fadern överlåt till honom redan under sin livstid8 (efter 1562, men före 1568). I slottsloven på Gullberg7 1573-03-19. Död före 1598-01-23, då arvskifte hölls efter honom och hans 1:a hustru9. Förde det s. k. Storevapnet (en Sparre över femuddig stjärna). Gift 1:o med Anna Isaksdotter, dotter av slottsloven Isak Birgersson (halvhjort), till Elmteryd, och Estrid Pedersdotter (Stierna). Gift 2:o med Elin Mattsdotter, levde 1598, men var död 1616, dotter av slottsloven Mattias Nilsson Kagg och hans 1:a fru Elin Lindormsdotter (Forstenasläkten, nr 2).

Barn:

1. Knut Pedersson, död före 1598-01-25 då halvsyskonen delade lösörena efter honom.9

1 Christina Pedersdotter, död 1636. Gift med Christoffer Jöransson (Lilliehöök af Gälared och Kolbäck), död 1626.

1. Erik Pedersson. Se Tab. 7.

1. Signild Pedersdotter i Tåsthult i Ambjörnarps socken, Älvsborgs län. [6]

1. Estrid Pedersdotter, död ogift 1636 före 1/9, då arvskifte hölls efter henne.

2. Matts Pedersson Store, död 1654. Se Tab. 8

2. Anna Pedersdotter Store, död 1667 före 22/8. Gift efter 1598 med Bengt Andersson Hård (af Torestorp, nr 60), död omkr. 1615.

2. Märta Pedersdotter Store, levde 1653.6 Gift med Jöns Eriksson Krabbe, till Rådde i Länghems socken, Älvsborgs län.

2. Ingeborg Pedersdotter Store, levde 1647-11-20, men var död 1648-09-14. Gift 1:o med Erik Nilsson Sting, i hans 2:a gifte. Gift 2:o med löjtnanten Lars Håkansson Dufva (i Västergötland, nr 183), i hans 2:a gifte, död 1647.

2. Marina Pedersdotter, död före 1616.6

2. Catharina Pedersdotter Store, född posthuma, begraven 1653-07-17 i Sexdrega kyrka Älvsborgs län. Gift efter 1637 med ryttmästaren Måns Kijl, i hans 2:a gifte.

TAB 7

Erik Pedersson (son av Peder Carlsson, Tab. 6), till Hallabo i Ambjörnarps socken, Älvsborgs län. Levde 1610, men var död 1616. Gift6 1587-08-13 med Margareta Christersdotter, begraven6 1616-07-15, dotter av konung Eriks köksmästare Christer Pedersson (halvhjort), till Hattsjöhult, och Anna Brodersdotter Buth.

Barn:

Elin Eriksdotter Store, död 1654-12-03 på Hallabo och begraven i särskilt gravkor (numera försvunnet) på Ambjörnarps kyrkogård. Gift efter 1616 med **Johan Hård af Segerstad**, död 1645.

Anna Eriksdotter, död före 1621. Gift före 1616 med Isak Olofsson Lilliesparre (af Fylleskog, nr 44) i hans 1:a gifte, död omkr. 1625.

Brita Eriksdotter Store. Gift 1:o efter 1616 med kaptenen Zakarias Bengtsson, slagen i Tyskland. Gift 2:o 1633 med Esbjörn Svensson Bock af Näs, i hans 2:a gifte, från vilken hon efter blott några månaders äktenskap blev skild på grund av lösaktighet.[10]

TAB 8

Matts Pedersson Store (son av Peder Carlsson, Tab. 6), till Högalid i Ambjörnarps socken, Älvsborgs län. Satt i Kinds härads nämnd under åren 1609–1628 samt 1643 och 1646, varunder »i fogdens stad» åren 1613 och 16236. Introducerad 1625 på ättens vägnar under nr 46, vilket sedan ändrades till nr 79. Död 1654. Arvskifte efter honom och hans hustru förrättades 1657-07-10. Gift med Märta Uggla, som levde 1648, dotter av slottsbefallningsmannen Claes Arvidsson Uggla och Estrid Knutsdotter (Hård af Torestorp, nr 60).

Barn:

Elin, levde ännu12 1678-04-28, men var död 168312. Gift 1:o med Jöran Olofsson Lilliesparre af Fylleskog, död 1649. Gift 2:o med Nils Andersson, adlad Stiernelodh.

Estrid. Levde 1685-07-21, men var död s. å. 6/12, då inventarium efter henne upprättades. Hennes namn jämte årtalet 1668 står på den större klockan i Kulltorps kyrka Jönköpings län. Gift 1650, efter k. tillstånd, med sin syssling Anders Hård af Torestorp, nr 60, död 1667.

Marina, död 1674-02-10. Gift omkr. 1640 med regementskvartermästaren Johan Botvidsson, adlad Gyllensting, i hans 2:a gifte, död 1689.

Kerstin, död 1684-01-17 på Högalid och begraven i släktens gravkor på Ambjörnarps kyrkogård. Gift 1653 (efter 17/6) eller 1654 med överstelöjtnanten Isak Starck, nr 233, i hans 2:a gifte, född 1610, död 1667.

Anna, död ogift före 1657-07-01.

Per. Var mindre vetande. Levde 1657-08-08, men död ung och slöt ätten på svärdssidan, då vapnet sönderslogs.11

Carl, född 16366, död ung.

Källor

Gustaf Elgenstierna, Den introducerade svenska adelns ättartavlor. 1925-36.

Kategori: Adliga ätter